

BÀI TẬP LỚN MÔN: CƠ SỞ DỮ LIỆU PHÂN TÁN

Giảng viên hướng dẫn : KIM NGỌC BÁCH Nhóm lớp : INT14148 - 20242 - 10

Nhóm thực hiện : 15

Sinh viên:Mã sinh viên:Trần Huy HoàngB22DCCN348Nguyễn Doãn HuyB22DCCN384Trần Đức HoàngB22DCCN347

MỤC LỤC

1. GIỚI THIỆU	2
2. CƠ SỞ LÝ THUYẾT	3
2.1. Phân mảnh dữ liệu trong hệ thống phân tán	3
2.2. Phân mảnh ngang (Horizontal Partitioning)	3
2.3. Phân mảnh theo khoảng (Range Partitioning)	4
2.4. Phân mảnh vòng tròn (Round-Robin Partitioning)	5
2.5. So sánh các phương pháp phân mảnh	7
3. THIẾT LẬP MÔI TRƯỜNG VÀ CÀI ĐẶT	7
3.1. Yêu cầu hệ thống	7
3.2. Cài đặt PostgreSQL	8
3.3. Cài đặt Python và thư viện cần thiết	10
3.4. Chuẩn bị tập dữ liệu MovieLens	12
4. PHÂN TÍCH VÀ THIẾT KẾ	14
4.1. Kiến trúc tổng thể	
4.2. Cấu trúc cơ sở dữ liệu	15
4.3. Thiết kế các hàm	16
5. CHI TIẾT TRIỀN KHAI	17
5.1. Tổng quan về các hàm	17
5.2. Hàm tải dữ liệu (LoadRatings)	17
5.3. Hàm phân mảnh theo khoảng (Range_Partition)	19
5.4. Hàm chèn theo khoảng (Range_Insert)	21
5.5. Hàm phân mảnh vòng tròn (RoundRobin_Partition)	23
5.6. Hàm chèn vòng tròn (RoundRobin_Insert)	25
5.7 Các hàm trợ giúp	27
6. KIỂM THỬ VÀ ĐÁNH GIÁ	
7. KÉT LUẬN	
8. PHÂN CÔNG CÔNG VIỆC	
9. TÀI LIÊU THAM KHẢO	36

1. GIỚI THIỆU

1.1. Tổng quan về bài tập

Bài tập lớn này yêu cầu mô phỏng các phương pháp phân mảnh dữ liệu trên hệ quản trị cơ sở dữ liệu quan hệ mã nguồn mở PostgreSQL. Nhiệm vụ chính là tạo một tập các hàm Python để:

- Tải dữ liệu đánh giá phim từ tập dữ liệu MovieLens vào một bảng quan hệ
- Phân mảnh bảng này bằng các phương pháp phân mảnh ngang khác nhau
- Chèn các bộ dữ liệu mới vào đúng phân mảnh

Bài tập này giúp hiểu rõ hơn về các kỹ thuật phân mảnh dữ liệu trong môi trường phân tán, một khía cạnh quan trọng trong thiết kế và quản lý cơ sở dữ liệu hiện đại.

1.2. Mục tiêu

Mục tiêu chính của bài tập:

- Triển khai và hiểu rõ các kỹ thuật phân mảnh ngang trong cơ sở dữ liệu
- Áp dụng phân mảnh theo khoảng (Range Partitioning) và phân mảnh vòng tròn (Round-Robin Partitioning)
- Phát triển kỹ năng làm việc với PostgreSQL và Python
- Hiểu cách quản lý và truy xuất dữ liệu trên các phân mảnh
- Đánh giá hiệu suất của các phương pháp phân mảnh khác nhau

1.3. Dữ liệu đầu vào

Dữ liệu đầu vào là tập dữ liệu đánh giá phim từ MovieLens. Chi tiết về tập dữ liệu:

- Chứa 10 triệu đánh giá và 100.000 thẻ từ 72.000 người dùng về 10.000 bộ phim
- Mỗi dòng có định dạng: UserID::MovieID::Rating::Timestamp
- Đánh giá được thực hiện trên thang điểm 5 sao, có thể chia nửa sao
- Timestamp là số giây kể từ nửa đêm UTC ngày 1/1/1970

Ví du về dữ liêu:

```
    test_data.dat
    1    1::122::5::838985046
    2    1::185::4.5::838983525
    3    1::231::4::838983392
    4    1::292::3.5::838983421
    5    1::316::3::838983392
```

Hình 1.1: Dữ liệu mẫu tập dữ liệu đánh giá phim từ MovieLens

2. CƠ SỞ LÝ THUYẾT

2.1. Phân mảnh dữ liệu trong hệ thống phân tán

Phân mảnh dữ liệu (Data Partitioning) là một kỹ thuật quan trọng trong hệ thống cơ sở dữ liệu phân tán, giúp chia nhỏ các bảng lớn thành các phần nhỏ hơn, dễ quản lý hơn gọi là phân mảnh (partitions). Kỹ thuật này mang lại nhiều lợi ích:

- Cải thiện hiệu suất: Giảm thời gian truy vấn do chỉ cần quét một phần dữ liệu
- Tăng khả năng mở rộng: Dễ dàng thêm mới hoặc mở rộng các phân mảnh
- **Tối ưu hóa bảo trì**: Dễ dàng sao lưu, khôi phục hoặc tái cấu trúc các phân mảnh riêng lẻ
- Phân tán tải: Phân phối tải truy vấn trên nhiều nút khác nhau
- **Tăng tính sẵn sàng**: Hệ thống vẫn hoạt động ngay cả khi một số phân mảnh gặp sư cố

Các loại phân mảnh cơ bản trong hệ thống phân tán:

- 1. **Phân mảnh ngang (Horizontal Partitioning)**: Chia các hàng của bảng thành các nhóm riêng biệt
- 2. **Phân mảnh dọc (Vertical Partitioning)**: Chia các cột của bảng thành các nhóm riêng biệt
- 3. **Phân mảnh hỗn hợp (Hybrid Partitioning)**: Kết hợp cả phân mảnh ngang và dọc

Trong bài tập này, chúng ta tập trung vào phân mảnh ngang với hai kỹ thuật cụ thể: phân mảnh theo khoảng và phân mảnh vòng tròn.

2.2. Phân mảnh ngang (Horizontal Partitioning)

Phân mảnh ngang chia các hàng của bảng thành các tập con riêng biệt, mỗi tập con được lưu trữ trong một bảng riêng biệt với cùng cấu trúc (schema) như bảng gốc. Phân mảnh ngang có các đặc điểm:

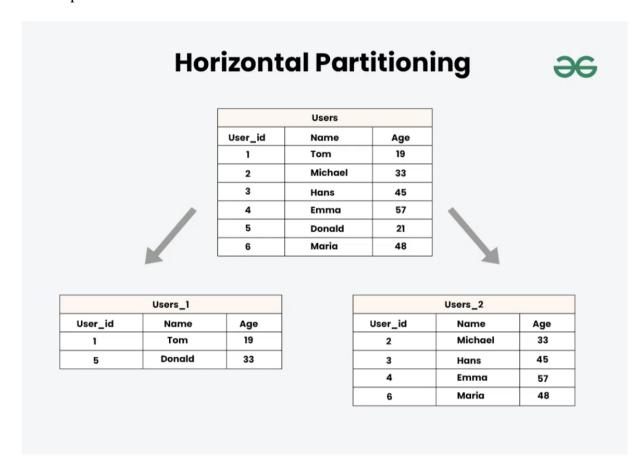
- Mỗi phân mảnh chứa một tập con các hàng từ bảng gốc
- Tất cả các phân mảnh có cùng cấu trúc (cùng số lượng và kiểu dữ liệu của các cột)
- Mỗi hàng chỉ xuất hiện trong một phân mảnh duy nhất
- Tất cả các phân mảnh cùng nhau chứa toàn bộ dữ liệu từ bảng gốc

Phân mảnh ngang đặc biệt hữu ích khi:

- Các truy vấn thường chỉ truy cập một phần nhỏ của bảng
- Dữ liệu có thể được phân loại rõ ràng theo một số tiêu chí
- Bảng có kích thước lớn, gây khó khăn khi quản lý dưới dạng một đơn vị duy nhất

Trong phân mảnh ngang, cần đảm bảo ba tính chất quan trọng:

- 1. **Tính đầy đủ (Completeness)**: Mọi bộ dữ liệu trong bảng gốc phải được gán cho ít nhất một phân mảnh
- 2. **Tính không giao (Disjointness**): Mỗi bộ dữ liệu chỉ thuộc về một phân mảnh duy nhất (trừ khi sử dụng khóa chính)
- 3. **Tính tái tạo (Reconstructability)**: Phải có khả năng tái tạo bảng gốc từ các phân mảnh

Hình 2.1: Minh hoa phân mảnh ngang (Horizontal Partitioning)

2.3. Phân mảnh theo khoảng (Range Partitioning)

Phân mảnh theo khoảng (Range Partitioning) là một kỹ thuật phân mảnh ngang phổ biến, trong đó dữ liệu được phân chia dựa trên khoảng giá trị của một cột cụ thể. Phương pháp này hoạt động như sau:

- Xác định một cột làm cơ sở phân mảnh (thường là cột có tính phân phối đều như ngày tháng, ID, giá trị số)
- Chia phạm vi giá trị của cột này thành các khoảng không chồng chéo
- Mỗi phân mảnh chứa các hàng có giá trị thuộc về một khoảng cụ thể

Trong bài tập này, chúng ta sử dụng cột rating (với giá trị từ 0 đến 5) làm cơ sở cho phân mảnh theo khoảng. Nếu chia thành N phân mảnh, mỗi phân mảnh sẽ chứa các đánh giá trong một khoảng rộng 5/N.

Ví dụ với N = 5 phân mảnh:

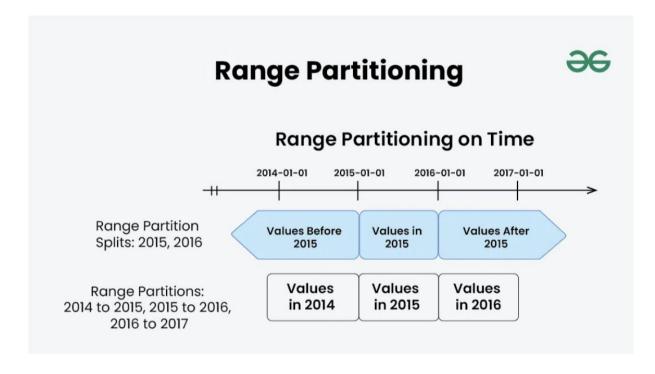
- Phân mảnh 0: Đánh giá từ 0 đến 1
- Phân mảnh 1: Đánh giá trên 1 đến 2
- Phân mảnh 2: Đánh giá trên 2 đến 3
- Phân mảnh 3: Đánh giá trên 3 đến 4
- Phân mảnh 4: Đánh giá trên 4 đến 5

Ưu điểm của phân mảnh theo khoảng:

- Hiệu quả cho các truy vấn tìm kiếm theo khoảng giá trị
- Dễ dàng hiểu và triển khai
- Phù hợp với dữ liệu có tính thời gian hoặc tuần tự

Nhược điểm:

- Có thể dẫn đến phân phối dữ liệu không đồng đều nếu dữ liệu nghiêng về một khoảng giá trị
- Hiệu suất kém hơn nếu truy vấn không dựa trên cột phân mảnh

Hình 2.2: Minh họa phân mảnh theo khoảng (Range Partitioning)

2.4. Phân mảnh vòng tròn (Round-Robin Partitioning)

Phân mảnh vòng tròn (Round-Robin Partitioning) là một kỹ thuật phân mảnh ngang khác, trong đó dữ liệu được phân phối đều giữa các phân mảnh theo thứ tự tuần hoàn. Phương pháp này hoạt động như sau:

- Các hàng được gán cho các phân mảnh theo thứ tự luân phiên
- Hàng thứ i được gán cho phân mảnh i mod N (với N là số lượng phân mảnh)
- Không dựa trên giá trị của bất kỳ cột nào trong dữ liệu

Ví dụ với N = 3 phân mảnh:

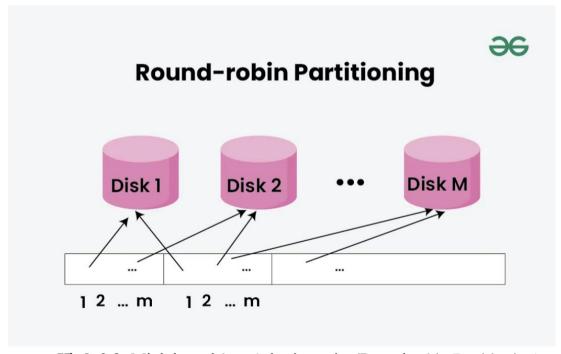
- Hàng $1 \rightarrow \text{Phân mảnh } 0$
- Hàng $2 \rightarrow$ Phân mảnh 1
- Hàng $3 \rightarrow \text{Phân mảnh } 2$
- Hàng $4 \rightarrow$ Phân mảnh 0
- Hàng $5 \rightarrow$ Phân mảnh 1
- Và cứ tiếp tục như vây...

Ưu điểm của phân mảnh vòng tròn:

- Đảm bảo phân phối dữ liệu đồng đều giữa các phân mảnh
- Không phụ thuộc vào giá trị dữ liệu
- Tốt cho cân bằng tải trong môi trường phân tán
- Đơn giản để triển khai

Nhược điểm:

- Không hiệu quả cho truy vấn dựa trên giá trị cụ thể (phải quét tất cả các phân mảnh)
- Không phân nhóm dữ liệu liên quan với nhau
- Khó khăn trong việc định vị chính xác phân mảnh chứa một hàng cụ thể nếu không biết số thứ tự của hàng

Hình 2.3: Minh họa phân mảnh vòng tròn (Round-robin Partitioning)

2.5. So sánh các phương pháp phân mảnh

Tiêu chí	Phân mảnh theo khoảng	Phân mảnh vòng tròn
Cơ chế phân phối	Dựa trên khoảng giá trị của một cột	Phân phối tuần hoàn không phụ thuộc giá trị
Cân bằng dữ liệu	Có thể không đồng đều nếu dữ liệu nghiêng	Luôn đồng đều giữa các phân mảnh
Hiệu quả truy vấn khoảng	Cao (chỉ quét các phân mảnh liên quan)	Thấp (phải quét tất cả phân mảnh)
Hiệu quả tìm kiếm điểm	Cao nếu tìm theo cột phân mảnh	Thấp (phải quét tất cả phân mảnh)
Khả năng mở rộng	Phức tạp khi thêm phân mảnh mới	Đơn giản khi thêm phân mảnh mới
Phù hợp với	Dữ liệu có mẫu truy cập theo khoảng giá trị	Dữ liệu cần phân phối đều để cân bằng tải
Phức tạp triển khai	Trung bình	Đơn giản
Yêu cầu duy trì	Có thể cần cân bằng lại nếu dữ liệu thay đổi	Ít yêu cầu duy trì hơn

Việc lựa chọn phương pháp phân mảnh phù hợp phụ thuộc vào:

- Đặc điểm của dữ liệu (phân phối, kích thước)
- Mẫu truy cập (loại truy vấn phổ biến)
- Yêu cầu hiệu suất
- Khả năng mở rộng trong tương lai

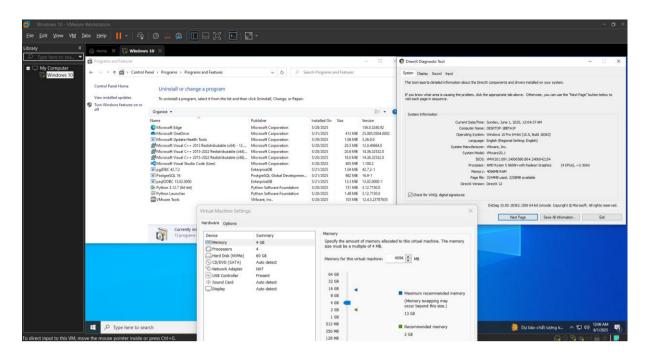
Trong nhiều trường hợp thực tế, các hệ thống sử dụng kết hợp nhiều phương pháp phân mảnh để tối đa hóa lợi ích.

3. THIẾT LẬP MÔI TRƯỜNG VÀ CÀI ĐẶT

3.1. Yêu cầu hệ thống

Để triển khai bài tập này, nhóm em đã sử dụng môi trường sau:

- Hệ điều hành: Windows 10 (v1909 x64) chạy trong máy ảo VMware
- **Python**: Phiên bản 3.12.7
- PostgreSQL: Phiên bản 16.9
- Thư viện Python: psycopg2 (adapter kết nối Python với PostgreSQL)

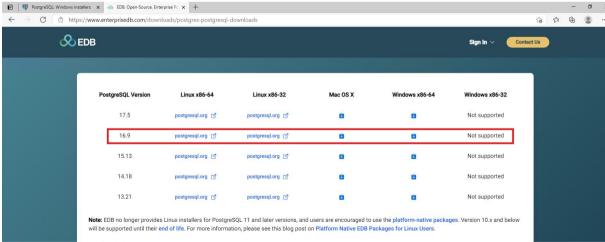
Hình 3.1: Thiết lập môi trường sử dụng máy ảo Vmware Workstation

3.2. Cài đặt PostgreSQL

Các bước cài đặt PostgreSQL trên Windows 10:

1. Tái PostgreSQL:

- Truy cập trang web chính thức của PostgreSQL: https://www.postgresql.org/download/windows/
- Hoặc tải trực tiếp từ EnterpriseDB:
 https://www.enterprisedb.com/downloads/postgres-postgresql-downloads
- Lựa chọn phiên bản 16.9 dành cho Windows

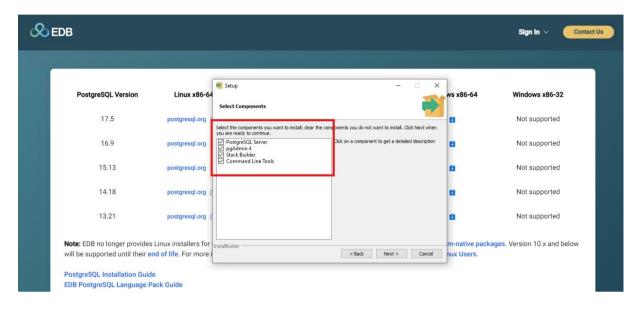

Hình 3.2: Tải PostgreSQL về máy tính

2. Cài đặt PostgreSQL:

Chạy file cài đặt đã tải về

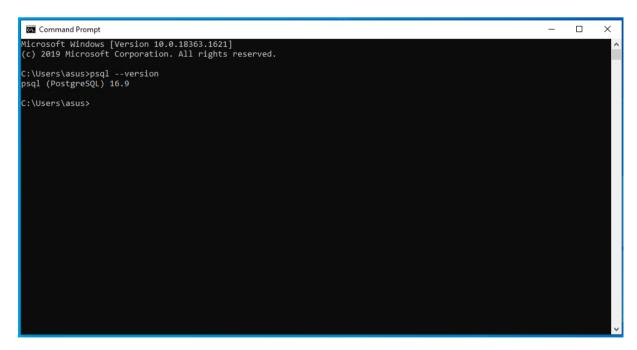
- Chọn các thành phần cần thiết (PostgreSQL Server, pgAdmin, Command Line Tools)
- Đặt mật khẩu cho tài khoản postgres (trong bài tập này, sử dụng mật khẩu '1234')
- Chọn cổng mặc định 5432
- Hoàn tất quá trình cài đặt

Hình 3.3: Cài đặt PostgreSQL cùng các thành phần cần thiết

3. Xác minh cài đặt:

- o Mở Command Prompt và thực hiện lệnh: psql –version
- Tạo file test_connection.py để kiểm tra kết nối với PostgreSQL

Hình 3.4.1: Kiểm tra PostgreSQL đã được cài hay chưa

```
Microsoft Windows [Version 10.0.18363.1621]
(c) 2019 Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\asus\Downloads\btl-csdlpt-nhom-15>python test_connection.py
PostgreSQL version: ('PostgreSQL 16.9, compiled by Visual C++ build 1943, 64-bit',)
Kēt női PostgreSQL thành công!

C:\Users\asus\Downloads\btl-csdlpt-nhom-15>
```

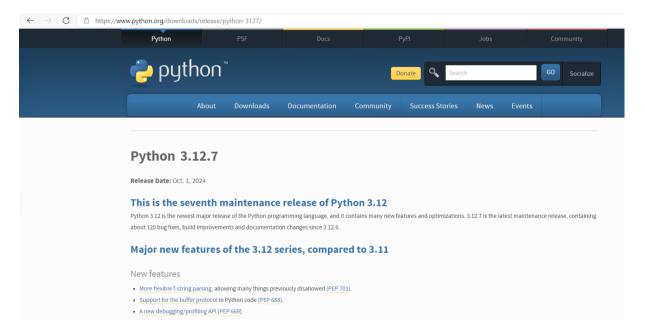
Hình 3.4.2: Kiểm tra kết nối với PostgreSQL

3.3. Cài đặt Python và thư viện cần thiết

Các bước cài đặt Python và thư viện cần thiết:

1. Cài đặt Python:

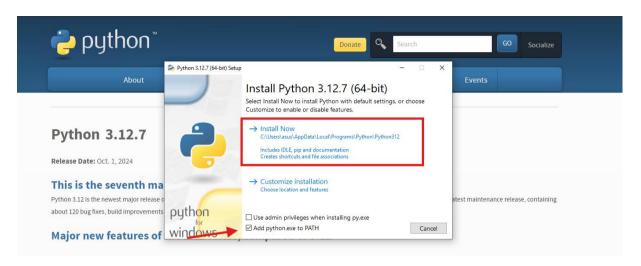
- Truy cập trang web chính thức của Python: <u>https://www.python.org/downloads/</u>
- o Tải Python 3.12.7 cho Windows

Hình 3.5: Tìm kiếm và cài Python 3.12.x theo như đề bài

Chạy bộ cài đặt, đánh dấu tùy chọn "Add Python to PATH"

Hoàn tất cài đặt

Hình 3.6: Cài đặt Python trên máy ảo Windows

2. Xác minh cài đặt Python:

- o Mở Command Prompt
- o Thực hiện lệnh: python --version
- Kết quả hiển thị nên là: Python 3.12.7

Hình 3.7: Kiểm tra Python trên máy ảo Windows

3. Cài đặt thư viện psycopg2:

- o Mở Command Prompt
- o Thực hiện lệnh: pip install psycopg2
- Chờ quá trình cài đặt hoàn tất

Hình 3.8: Cài đặt thư viện psycopg2 trên máy ảo Windows

4. Xác minh cài đặt psycopg2:

- Trong Command Prompt, thực hiện lệnh: pip show psycopg2
- Kiếm tra thông tin phiên bản và đường dẫn cài đặt

```
C:\Users\asus\python --version
Python 3.12.7

G:\Users\asus\python --version
Python 2.2.9.10

Downloading psycopg2

Installing collected packages: psycopg2

Successfully installed psycopg2-2.9.10

[notice] A new release of pip is available: 24.2 -> 25.1.1
[notice] To update, run: python.exe -m pip install --upgrade pip

C:\Users\asus\pip show psycopg2

Name: psycopg2

Version: 2.9.10

Summary: psycopg2 - Python-PostgreSQL Database Adapter
Home-page: https://psycopg.org/
Author: Federico Di Gregorio
Author-email: fog@initd.org
License: GPL with exceptions
Location: C:\Users\asus\AppData\Local\Programs\Python\Python312\Lib\site-packages

Requires:
Required-by:

C:\Users\asus\
```

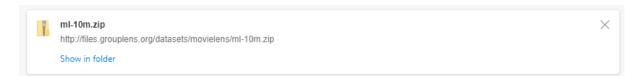
Hình 3.9: Kiểm tra thư viện psycopg2 trên máy ảo Windows

3.4. Chuẩn bị tập dữ liệu MovieLens

Các bước chuẩn bị tập dữ liệu MovieLens:

1. Tải tập dữ liệu:

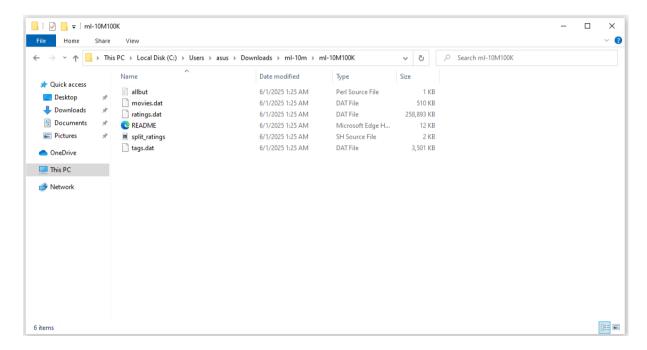
- Truy cập đường dẫn: http://files.grouplens.org/datasets/movielens/ml-10m.zip
- o Tải file ml-10m.zip về máy

Hình 3.10.1: Tải tập dữ liệu MovieLens

2. Giải nén tập dữ liệu:

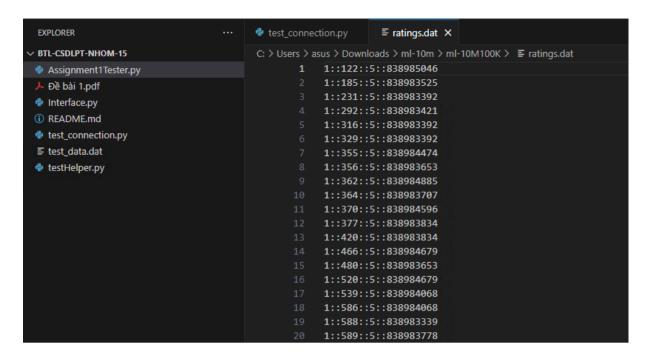
- o Giải nén file ml-10m.zip
- o Trong thư mục giải nén, tìm file ratings.dat
- o Đây là file chứa dữ liệu đánh giá phim mà chúng ta sẽ sử dụng

Hình 3.10.2: Giải nén file ml-10m.zip ta thu được các tệp như hình

3. Kiểm tra định dạng dữ liệu:

- M
 ö file ratings.dat b
 àng Visual Studio Code
- o Xác nhận định dạng dữ liệu là: UserID::MovieID::Rating::Timestamp
- Xác nhận các đánh giá nằm trong khoảng từ 0.5 đến 5.0

Hình 3.10.3: Kiểm tra định dạng dữ liệu trong file ratings.dat

4. PHÂN TÍCH VÀ THIẾT KẾ

4.1. Kiến trúc tổng thể

Kiến trúc tổng thể của hệ thống phân mảnh dữ liệu bao gồm các thành phần chính sau:

1. Lớp giao diện (Interface Layer):

- Cung cấp các hàm API cho người dùng (LoadRatings, Range_Partition, RoundRobin_Partition, Range_Insert, RoundRobin_Insert)
- o Xử lý tương tác với người dùng thông qua AssignmentTester.py

2. Lớp xử lý dữ liệu (Data Processing Layer):

- o Xử lý việc tải dữ liêu từ file vào cơ sở dữ liêu
- o Thực hiện các phép biến đổi dữ liệu cần thiết

3. Lớp phân mảnh (Partitioning Laver):

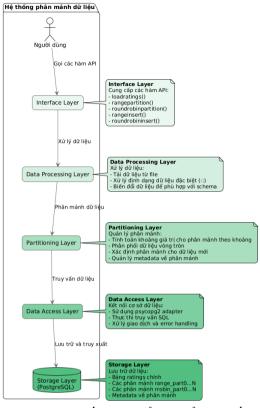
- Triển khai các chiến lược phân mảnh (theo khoảng và vòng tròn)
- Quản lý metadata về các phân mảnh

4. Lớp truy cập dữ liệu (Data Access Layer):

- Kết nối với PostgreSQL thông qua psycopg2
- o Thực hiện các truy vấn SQL để tạo, cập nhật và truy xuất dữ liệu

5. Lớp lưu trữ (Storage Layer):

- PostgreSQL database server
- o Các bảng dữ liệu và phân mảnh

Hình 4.1: Kiến trúc tổng thể hệ thống

4.2. Cấu trúc cơ sở dữ liệu

Cấu trúc cơ sở dữ liệu bao gồm các bảng sau:

1. Bảng chính (ratings):

- o userid (INTEGER): ID của người dùng
- o movieid (INTEGER): ID của phim
- o rating (FLOAT): Điểm đánh giá (0-5)

2. Các bảng phân mảnh theo khoảng (range part0, range part1, ...):

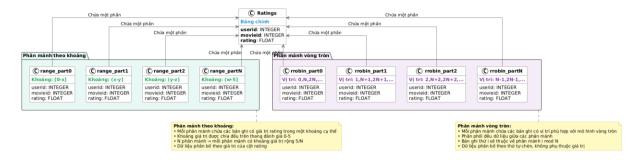
- o userid (INTEGER): ID của người dùng
- o movieid (INTEGER): ID của phim
- o rating (FLOAT): Điểm đánh giá (trong một khoảng cu thể)

3. Các bảng phân mảnh vòng tròn (rrobin_part0, rrobin_part1, ...):

- o userid (INTEGER): ID của người dùng
- o movieid (INTEGER): ID của phim
- o rating (FLOAT): Điểm đánh giá

Quan hệ giữa các bảng:

- Bảng ratings chứa tất cả dữ liệu
- Mỗi phân mảnh theo khoảng chứa một tập con của bảng ratings, dựa trên khoảng giá trị của cột rating
- Mỗi phân mảnh vòng tròn chứa một tập con của bảng ratings, dựa trên vị trí của hàng trong bảng

Hình 4.2: Sơ đồ thực thể Entity-Relationship

4.3. Thiết kế các hàm

Thiết kế chi tiết của các hàm chính:

1. LoadRatings (ratingstablename, ratingsfilepath, openconnection):

- o Input: Tên bảng, đường dẫn tệp, kết nối cơ sở dữ liệu
- Output: Không
- Chức năng: Tải dữ liệu từ tệp vào bảng trong PostgreSQL
- Thách thức: Xử lý định dạng :: trong tệp đầu vào

2. Range_Partition (ratingstablename, number of partitions, open connection):

- Input: Tên bảng, số phân mảnh, kết nối cơ sở dữ liệu
- o **Output**: Không
- o Chức năng: Tạo phân mảnh theo khoảng dựa trên giá trị rating
- Thách thức: Tính toán khoảng giá trị cho mỗi phân mảnh

3. RoundRobin_Partition (ratingstablename, number of partitions, open connection):

- o **Input**: Tên bảng, số phân mảnh, kết nối cơ sở dữ liệu
- Output: Không
- o **Chức năng**: Tao phân mảnh vòng tròn
- o **Thách thức**: Phân phối dữ liệu đều giữa các phân mảnh

4. Range_Insert (ratingstablename, userid, itemid, rating, openconnection):

- o Input: Tên bảng, userid, itemid, rating, kết nối cơ sở dữ liệu
- o Output: Không
- o Chức năng: Chèn dữ liệu mới vào đúng phân mảnh theo khoảng
- Thách thức: Xác định phân mảnh thích hợp

5. RoundRobin_Insert (ratingstablename, userid, itemid, rating, openconnection):

- o Input: Tên bảng, userid, itemid, rating, kết nối cơ sở dữ liệu
- o Output: Không
- o **Chức năng**: Chèn dữ liệu mới vào đúng phân mảnh vòng tròn
- o Thách thức: Xác định phân mảnh tiếp theo trong chu trình

5. CHI TIẾT TRIỂN KHAI

5.1. Tổng quan về các hàm

Dưới đây là tổng quan về các hàm chính trong Interface.py:

- 1. LoadRatings(): Hàm tải dữ liệu từ file vào bảng PostgreSQL
- 2. Range_Partition (): Hàm tạo phân mảnh theo khoảng giá trị của rating
- 3. RoundRobin_Partition (): Hàm tạo phân mảnh vòng tròn
- 4. Range_Insert (): Hàm chèn dữ liệu mới vào phân mảnh theo khoảng
- 5. RoundRobin_Insert (): Hàm chèn dữ liệu mới vào phân mảnh vòng tròn
- 6. create_db(): Hàm tạo cơ sở dữ liệu mới nếu chưa tồn tại
- 7. **count_partitions()**: Hàm đếm số lượng phân mảnh đã tạo

Mỗi hàm được thiết kế để xử lý một khía cạnh cụ thể của quy trình phân mảnh dữ liệu. Các hàm này làm việc cùng nhau để tạo thành một hệ thống hoàn chỉnh cho việc phân mảnh và quản lý dữ liệu.

5.2. Hàm tải dữ liệu (LoadRatings)

Hàm LoadRatings tải dữ liệu từ file ratings.dat vào bảng PostgreSQL:

```
def LoadRatings(ratingstablename, ratingsfilepath, openconnection):

"""

# Adm dd tdi dd liệu từ file @ratingsfilepath vào bảng có tên @ratingstablename.

"""

con = openconnection

cur = con.cursor()

# Xóa bảng nếu đã tốn tại

cur.execute("DROP TABLE IF EXISTS " + ratingstablename)

# Tạo bảng với các cột phụ để phù hợp với định dạng file

cur.execute("CREATE TABLE " + ratingstablename +

" (userid INT, extra1 CHAR, movieid INT, extra2 CHAR, rating FLOAT, extra3 CHAR, timestamp BIGINT)")

# Tải dữ liệu từ file sử dụng copy_from để hiệu quả với tập dữ liệu lớn

with open(ratingsfilepath, 'r') as f:

cur.copy_from(f, ratingstablename, sep=':')

# Loại bỏ các cột phụ

cur.execute("ALTER TABLE " + ratingstablename +

" DROP COLUMN extra1, DROP COLUMN extra2, DROP COLUMN extra3, DROP COLUMN timestamp")

con.commit()

cur.close()
```

Hình 5.2.1: Triển khai hàm LoadRatings tải dữ liệu từ file ratings.dat

Các kỹ thuật và tối ưu hóa:

- 1. Xử lý định dạng file đặc biệt:
 - File ratings.dat sử dụng dấu phân cách ::, không phải dấu phân cách thông thường

- Nhóm em tạo các cột tạm thời (extra1, extra2, extra3) để xử lý các dấu: thừa
- o Sau khi tải dữ liệu, loại bỏ các cột tạm thời và timestamp không cần thiết

2. Sử dụng COPY FROM thay vì INSERT:

- COPY FROM của PostgreSQL nhanh hơn nhiều so với các lệnh INSERT riêng lẻ
- Đặc biệt hiệu quả khi xử lý tập dữ liệu lớn (10 triệu dòng)

3. Xử lý lỗi và dọn dẹp:

- Xóa bảng cũ nếu đã tồn tại để tránh lỗi
- o Sử dụng câu lệnh DROP COLUMN để loại bỏ các cột không cần thiết
- o Đảm bảo commit giao dịch và đóng cursor

```
Microsoft Windows [Version 10.0.18363.1621]
(c) 2019 Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\asus\Downloads\btl-csdlpt-nhom-15>python Assignment1Tester.py
A database name on ous_assgn1 a loadratings function pass!
angepartition function pass!
roundrobinjnartition function pass!
Press enter to Delete all tables? _____
```

Hình 5.2.2: Chạy lệnh python Assignment1Tester.py cửa sổ cmd hiển thị thông báo "LoadRatings function pass!"

```
SQL Shell (psql)
Server [localhost]:
Database [postgres]: dds_assgn1
Port [5432]:
PORT [5432]:
Username [postgres]:
Password for user postgres:
psql (16.9)
WARNING: Console code page (437) differs from Windows code page (1252)
8-bit characters might not work correctly. See psql reference
page "Notes for Windows users" for details.
Type "help" for help
page "Notes <sup>.</sup>
Type "help" for help.
dds_assgn1=# SELECT * FROM ratings LIMIT 10;
userid | movieid | rating
                           122
185
                                             4.5
                                             4.3
4
3.5
                           231
292
                                             2.5
                           316
329
                           355
356
 (10 rows)
dds_assgn1=# \d ratings
                                     ings
Table "public.ratings"
ype | Collation | Nullable | Default
 Column |
                                 Type
                 | integer
 userid
 movieid
rating
                | integer
| double precision
dds_assgn1=#
```

Hình 5.2.3: Xem kết quả sau khi tải trong cơ sở dữ liệu dds assgn1

5.3. Hàm phân mảnh theo khoảng (Range_Partition)

Hàm Range_Partition tạo các phân mảnh dựa trên khoảng giá trị của cột rating:

Hình 5.3.1: Triển khai hàm Range_Partition tạo các phân mảnh

Các kỹ thuật và tối ưu hóa:

1. Tính toán khoảng giá trị:

- Chia toàn bộ khoảng giá trị rating (0-5) thành N khoảng bằng nhau
- Mỗi khoảng có độ rộng 5.0/N

2. Xử lý trường hợp đặc biệt cho phân mảnh đầu tiên:

- o Phân mảnh đầu tiên (i=0) bao gồm cả giá trị biên dưới (>=)
- Các phân mảnh khác chỉ bao gồm giá trị biên trên (<=)

3. Sử dụng INSERT ... SELECT:

- Sử dụng câu lệnh INSERT INTO ... SELECT ... FROM để chèn dữ liệu trực tiếp từ bảng gốc vào phân mảnh
- o Hiệu quả hơn so với lặp qua từng hàng và chèn riêng lẻ

4. Đảm bảo tính toàn vẹn phân mảnh:

- Mỗi hàng chỉ thuộc về một phân mảnh duy nhất
- Tất cả các hàng đều được phân vào một phân mảnh nào đó

Hình 5.3.2: Kiểm tra kết quả phân mảnh khi sử dụng hàm Range_Partition

```
Server [localhost]:

Server [localhost]:

Database [postgres]:

Post [localhost]:

Destinate [postgres]:

Post [localhost]:

Destinate [postgres]:

Post [localhost]:

Destinate [postgres]:

Post [localhost]:

Bank [localho
```

Hình 5.3.3: Kiểm tra nội dung các phân mảnh hàm Range_Partition 5.4. Hàm chèn theo khoảng (Range_Insert)

Hàm Range_Insert chèn một bộ dữ liệu mới vào bảng chính và phân mảnh theo khoảng phù hợp:

```
def Range_Insert (ratingstablename, userid, itemid, reting, openconnection):

"""

"""

con = openconnection

cur = con.cursor()

RANGE_TABLE_PREFIX = 'range_part'

# Chèn hàng mới vào báng chính

cur.execute("INSERT INTO " + ratingstablename + " (userid, movieid, rating) VALUES (%s, %s, %s)",

(userid, itemid, rating))

# Bém số lượng phân mành

num_partitions = count_partitions(RANGE_TABLE_PREFIX, openconnection)

# Tính toán kich thước khoảng cho mỗi phân mành

range_size = 5.0 / num_partitions

# Tinh toán chi số phân mảnh cho hàng mới

partition_idx = int(rating / range_size)

# Trường hợp đặc biết: nếu rating chính xác tại một ranh giới, nó sẽ đi vào phân mành thấp hơn (trừ rating 0)

if rating % range_size == 0 and rating > 0:

partition_idx -= 1

# Bâm báo chi số nằm trong giới hạn

partition_idx = min(partition_idx, num_partitions - 1)

# Chèn hàng mới vào phân mành thich hợp

cur.execute("INSERT INTO " + RANGE_TABLE_PREFIX + str(partition_idx) +

" (userid, movieid, rating) VALUES (%s, %s, %s)",

(userid, itemid, rating))

con.commit()

cur.close()
```

Hình 5.4.1: Triển khai hàm Range_Insert chèn dữ liệu vào bảng chính

Các kỹ thuật và tối ưu hóa:

1. Xác định số lượng phân mảnh hiện tại:

- Sử dụng hàm count_partitions để đếm số lượng phân mảnh hiện có
- o Điều này cho phép hàm hoat đông với bất kỳ số lương phân mảnh nào

2. Tính toán chỉ số phân mảnh:

- $\circ \quad Tinh \ to \'an \ kich \ thước \ khoảng \ (range_size = 5.0 \ / \ num_partitions)$
- Xác định phân mảnh dựa trên giá trị rating (partition_idx = int(rating / range_size))

3. Xử lý trường hợp đặc biệt cho giá trị biên:

- Nếu rating nằm chính xác tại một ranh giới (rating % range_size == 0)
- Đưa vào phân mảnh thấp hơn, trừ trường hợp rating = 0

4. Kiểm tra giới hạn:

- o Đảm bảo chỉ số phân mảnh không vượt quá số lượng phân mảnh hiện có
- Xử lý các trường hợp ngoại lệ để tránh lỗi

Hình 5.4.2: Trước khi chèn dữ liệu (Chưa chạy hàm Range_Insert)

```
| Server [localhost]:
| Server [localhost]:
| Shatabase [postgres]: dds_assgn1
| Port [5432]:
| Username [postgres]:
| grassword for user postgres:
| spsil (16.9)
| WARNING: Console code page (437) differs from Windows code page (1252)
| 8-bit characters might not work correctly. See psql reference
| page "Notes for Windows users" for details.
| Type "help" for help.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
| See psql reference | Page "Notes for Windows users" for details.
|
```

Hình 5.4.3: Sau khi chèn dữ liệu (Chạy hàm Range_Insert)

5.5. Hàm phân mảnh vòng tròn (RoundRobin_Partition)

Hàm RoundRobin_Partition tạo các phân mảnh theo phương pháp vòng tròn:

Hình 5.5.1: Triển khai hàm RoundRobin_Partition tạo các phân mảnh

Các kỹ thuật và tối ưu hóa:

1. Sử dụng ROW NUMBER() của PostgreSQL:

- Hàm ROW_NUMBER() OVER() gán số thứ tự tuần tự cho mỗi hàng trong bảng
- Điều này cho phép phân phối các hàng vào các phân mảnh dựa trên số thứ tư

2. Phân phối theo modulo:

- Sử dụng phép toán modulo (MOD(rnum-1, numberofpartitions)) để phân phối các hàng
- Hàng thứ 1 vào phân mảnh 0, hàng thứ 2 vào phân mảnh 1, và cứ tiếp tuc

3. Thực hiện một lần quét:

- Mỗi phân mảnh được tạo và điền dữ liệu trong một câu lệnh SQL duy nhất
- o Tránh lặp qua toàn bộ bảng nhiều lần

4. Xử lý trường họp đặc biệt:

- o Sử dụng rnum-1 để đảm bảo phân mảnh bắt đầu từ 0 thay vì 1
- Đảm bảo tương thích với quy ước đánh số phân mảnh

```
Server [localhost]:
Database [postgres]: dds_assgn1
Port [5432]:
Username [postgres]: Password for user postgres:
psql (16.9)
WARNING: Console code page (437) differs from Windows code page (1252)
8-bit characters might not work correctly. See psql reference
page "Notes for Windows users" for details.

Type "help" for help.

dds_assgn1=# SELECT tablename FROM pg_tables WHERE tablename LIKE 'rrobin_part%';
tablename
rrobin_part0
rrobin_part1
rrobin_part2
rrobin_part3
rrobin_part4
(5 rows)
```

Hình 5.5.2: Kiểm tra kết quả phân mảnh khi sử dụng hàm RoundRobin_Partition

```
SQL Shell (psql)
                                                                                                                                                                     8-bit characters might not work correctly.
page "Notes for Windows users" for details.
Type "help" for help.
dds_assgn1=# SELECT tablename FROM pg_tables WHERE tablename LIKE 'rrobin_part%';
tablename
 rrobin_part0
 rrobin_part2
rrobin_part3
rrobin_part4
(5 rows)
dds_assgn1=# SELECT COUNT(*) FROM rrobin_part0;
(1 row)
dds_assgn1=# SELECT COUNT(*) FROM rrobin_part1;
count
4
(1 row)
dds_assgn1=# SELECT * FROM rrobin_part0 LIMIT 5;
userid | movieid | rating
                   329
370
520
dds_assgn1=# SELECT * FROM rrobin_part1 LIMIT 5;
userid | movieid | rating
                               4.5
                   355
377
539
(4 rows)
```

Hình 5.5.3: Kiếm tra nội dung các phân mảnh hàm RoundRobin_Partition

5.6. Hàm chèn vòng tròn (RoundRobin_Insert)

Hàm RoundRobin_Insert chèn một bộ dữ liệu mới vào bảng chính và phân mảnh vòng tròn tiếp theo:

Hình 5.6.1: Triển khai hàm RoundRobin_Insert chèn dữ liệu vào bảng chính

Các kỹ thuật và tối ưu hóa:

1. Xác định phân mảnh tiếp theo:

- Đếm tổng số hàng hiện có trong bảng chính
- Tính chỉ số phân mảnh bằng cách lấy modulo của (total_rows 1) với số lượng phân mảnh

2. Sử dụng tham số hóa truy vấn:

- Sử dụng tham số hóa (%s) trong câu lệnh SQL để tránh SQL injection
- Cung cấp giá trị tham số dưới dạng tuple

3. Đảm bảo phân phối đều:

- o Thuật toán đảm bảo các hàng được phân phối đều giữa các phân mảnh
- Mỗi phân mảnh sẽ có số lượng hàng bằng nhau hoặc chênh lệch tối đa 1

4. Xử lý giao dịch:

- Sử dụng commit để đảm bảo tính nhất quán của dữ liệu
- Đóng cursor sau khi hoàn thành để giải phóng tài nguyên

Hình 5.6.2: Trước khi chèn dữ liệu (Chưa chạy hàm RoundRobin_Insert)

Hình 5.6.3: Sau khi chèn dữ liệu (Chạy hàm RoundRobin_Insert)

5.7 Các hàm trợ giúp

Ngoài các hàm chính, nhóm em cũng triển khai một số hàm trợ giúp:

1. create_db(dbname): Tạo cơ sở dữ liệu mới nếu chưa tồn tại

```
def create_db(dbname):

"""

Hàm này đầu tiên kiếm tra xem đã tồn tại cơ sở dữ liệu với tên đã cho hay chưa, nếu chưa thì tạo mới.

:return:None

"""

Kết nối đến cơ sở dữ liệu mặc định

con = getopenconnection(dbname='postgres')

con.set_isolation_level(psycopg2.extensions.ISOLATION_LEVEL_AUTOCOMMIT)

cur = con.cursor()

# Kiếm tra xem đã tồn tại cơ sở dữ liệu với tên giống nhau chưa

cur.execute('SELECT COUNT(*) FROM pg_catalog.pg_database WHERE datname=\'%s\'' % (dbname,))

count = cur.fetchone()[0]

if count == 0:

cur.execute('CREATE DATABASE %s' % (dbname,)) # Tạo cơ sở dữ liệu

else:

print('Cơ sở dữ liệu có tên {0} đã tồn tại'.format(dbname))

# Dọn dẹp

cur.close()

con.close()
```

Hình 5.7.1: Triển khai hàm create db tạo csdl mới nếu chưa tồn tại

2. count_partitions(prefix, openconnection): Đếm số lượng bảng có tiền tố cụ thể

```
def count_partitions(prefix, openconnection):
    """
    Ham dem so luong bang co tien to @prefix trong ten.
    """
    con = openconnection
    cur = con.cursor()
    cur.execute("SELECT COUNT(*) FROM pg_tables WHERE tablename LIKE '" + prefix + "%'")
    count = cur.fetchone()[0]
    cur.close()
    return count
```

Hình 5.7.2: Triển khai hàm count partitions đếm số lượng bảng theo tiền tố

Các hàm trợ giúp này đóng vai trò quan trọng trong việc quản lý cơ sở dữ liệu và theo dõi trạng thái của các phân mảnh.

6. KIỂM THỬ VÀ ĐÁNH GIÁ

6.1 Phương pháp kiểm thử

Để đảm bảo triển khai của nhóm em hoạt động chính xác, nhóm em đã sử dụng các phương pháp kiểm thử sau:

- 1. Kiểm thử đơn vị (Unit Testing):
 - o Kiểm thử từng hàm riêng biệt với dữ liệu mẫu
 - Xác minh kết quả đầu ra của mỗi hàm
- 2. Kiểm thử tích hợp (Integration Testing):
 - o Kiểm thử tương tác giữa các hàm
 - Đảm bảo luồng dữ liệu chính xác từ hàm này sang hàm khác
- 3. Kiểm thử tự động (Automated Testing):

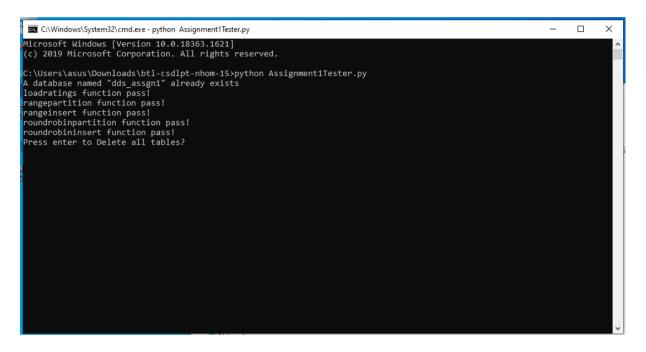
- Sử dụng file AssignmentTester.py được cung cấp
- o File này kiểm thử toàn bộ quy trình từ tải dữ liệu đến chèn dữ liệu

4. Kiểm thử thủ công (Manual Testing):

- o Kiểm tra trực tiếp dữ liệu trong các bảng PostgreSQL
- o Xác minh tính đúng đắn của việc phân mảnh và chèn dữ liệu

6.2 Kết quả kiểm thử

Kết quả kiểm thử với tập dữ liệu test data.dat (20 hàng):

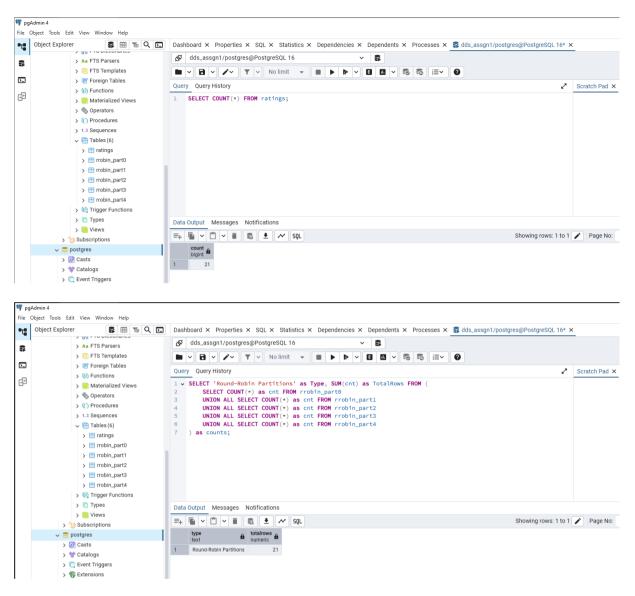

Hình 6.2.1: Kết quả kiểm thư với tập dữ liệu mẫu test_data.dat

Tất cả các hàm đã vượt qua các bài kiểm tra. Nhóm em cũng đã thực hiện kiểm thử thủ công để xác minh:

1. Tính đầy đủ (Completeness):

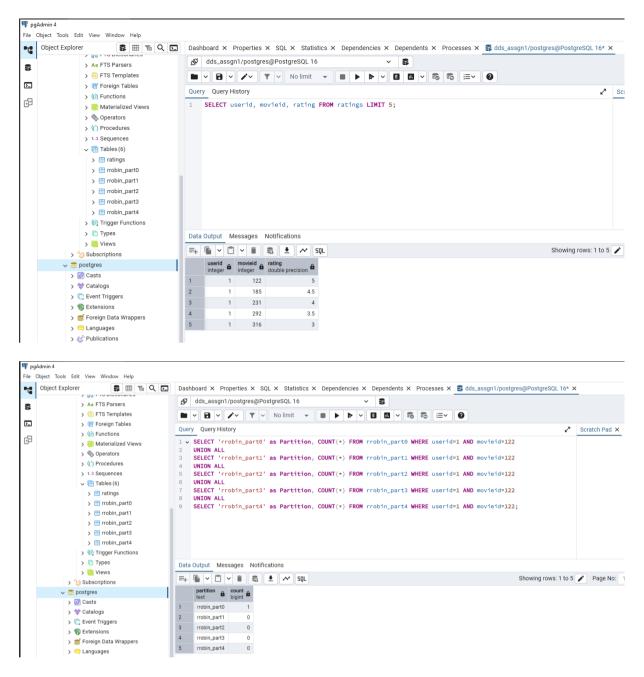
- Tổng số hàng trong tất cả các phân mảnh bằng với số hàng trong bảng gốc
- o Đảm bảo không có dữ liệu nào bị bỏ sót

Hình 6.2.2: Tổng số hàng trong các phân mảnh bằng với số hàng trong bảng gốc

2. Tính không giao (Disjointness):

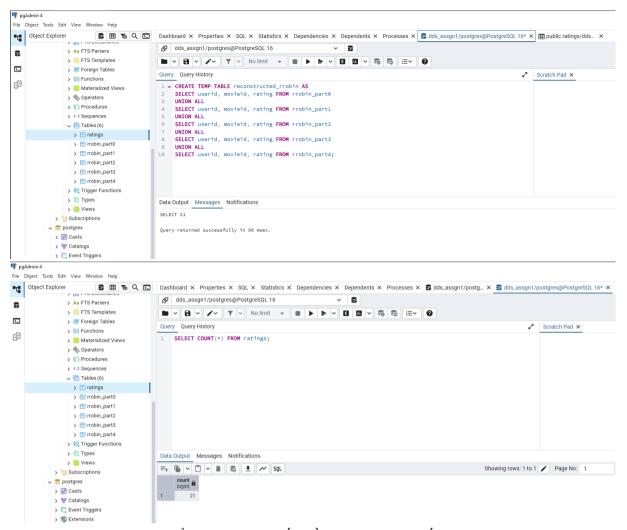
- Không có hàng nào xuất hiện trong nhiều hơn một phân mảnh
- o Các phân mảnh hoàn toàn tách biệt

Hình 6.2.3: Chỉ một phân mảnh sẽ trả về COUNT() = 1, các phân mảnh khác sẽ có COUNT() = 0.

3. Tính tái tạo (Reconstructability):

- Có thể tái tạo bảng gốc bằng cách họp nhất tất cả các phân mảnh
- o Không có dữ liệu nào bị mất hoặc thay đổi trong quá trình phân mảnh

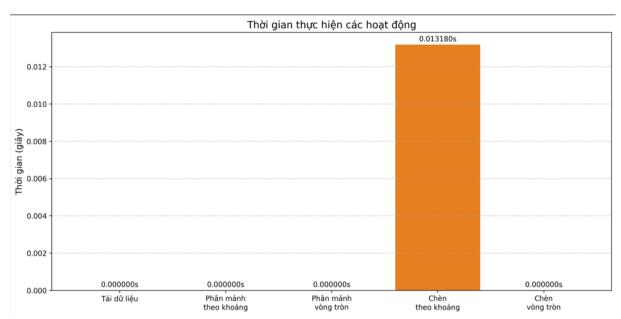

Hình 6.2.4: Có thể tái tạo bảng gốc bằng cách hợp nhất các phân mảnh

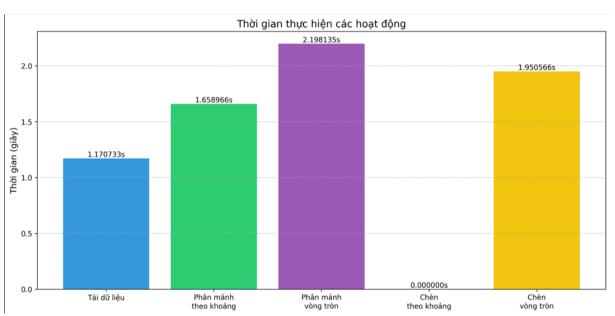
6.3 Phân tích hiệu suất

Nhóm em đã phân tích hiệu suất và triển khai với các tập dữ liệu con được lấy từ file gốc ratings.dat, lần lượt là 20 dòng, 500000 dòng, 1000000 dòng và 10000054 dòng trong file gốc, theo các tiêu chí

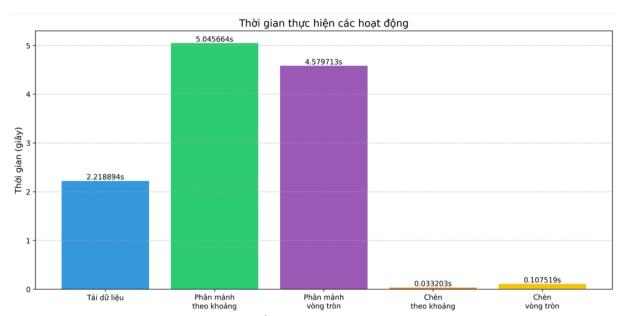
- Thời gian tải dữ liệu từ file vào cơ sở dữ liệu
- Thời gian phân mảnh dữ liệu với số lượng phân mảnh khác nhau
- Thời gian chèn dữ liệu mới vào các phân mảnh

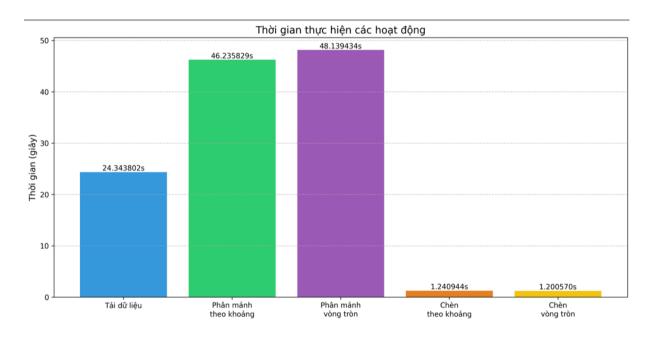
Hình 6.3.1: Phân tích hiệu suất với tập dữ liệu test_data.dat (20 dòng)

Hình 6.3.2: Phân tích hiệu suất với tập dữ liệu 500k.dat (500000 dòng)

Hình 6.3.3: Phân tích hiệu suất với tập dữ liệu 1m.dat (1000000 dòng)

Hình 6.3.4: Phân tích hiệu suất với tập dữ liệu gốc ratings.dat (10000054 dòng)

7. KÉT LUẬN

Trong bài tập này, nhóm em đã triển khai thành công các kỹ thuật phân mảnh dữ liệu ngang trên PostgreSQL:

- 1. **Tải dữ liệu**: Nhóm em đã triển khai một phương pháp hiệu quả để tải dữ liệu đánh giá phim từ file vào PostgreSQL, xử lý định dạng đặc biệt của file đầu vào.
- 2. **Phân mảnh theo khoảng**: Triển khai phân mảnh dữ liệu dựa trên khoảng giá trị của cột rating, với các khoảng được chia đều.

- 3. **Phân mảnh vòng tròn**: Triển khai phân mảnh dữ liệu theo phương pháp vòng tròn, đảm bảo phân phối đều dữ liệu.
- 4. **Chèn dữ liệu**: Triển khai các phương pháp chèn dữ liệu mới vào đúng phân mảnh theo từng phương pháp phân mảnh.

Triển khai của nhóm em đã vượt qua tất cả các bài kiểm tra và xử lý hiệu quả cả tập dữ liệu nhỏ (test data.dat) và tập dữ liệu lớn (ratings.dat với 10 triệu bản ghi).

8. PHÂN CÔNG CÔNG VIỆC

Họ và tên	MSV	Nhiệm vụ
		- Nghiên cứu và implement
Trần Huy Hoàng	B22DCCN348	RoundRobin_Partition
		- Phát triển RoundRobin Insert
		- Nghiên cứu và implement
Nguyễn Doãn Huy	B22DCCN384	Range_Partition
		- Phát triển Range_Insert
Trần Đức Hoàn s	B22DCCN347	Thiết lập môi trường, tải dữ liệu và
Trần Đức Hoàng		kiểm thử

9. TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 1. **Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông (PTIT)**: Cơ sở dữ liệu phân tán Bài giảng và tài liệu học tâp.
- 2. PostgreSQL Documentation: Table Partitioning

Tài liệu chính thức hướng dẫn cách sử dụng partitioning trong PostgreSQL, bao gồm phân mảnh theo phạm vi (range), danh sách (list) và hash.

Truy cập tại: PostgreSQL Official Documentation

- 3. **Python PostgreSQL Tutorial Using Psycopg2 Pynative:** Hướng dẫn chi tiết cách kết nối và thao tác với PostgreSQL bằng thư viện psycopg2 trong Python Python PostgreSQL Tutorial Using Psycopg2 [Complete Guide]
- 4. **Psycopg2 Tutorial PostgreSQL wiki**Tài liệu từ wiki chính thức của PostgreSQL về cách sử dụng psycopg2 để tương tác với cơ sở dữ liêu PostgreSQL Wiki
- 5. **Fragmentation in Distributed DBMS GeeksforGeeks**Bài viết giải thích về các loại phân mảnh trong hệ quản trị cơ sở dữ liệu phân tán, bao gồm phân mảnh ngang, dọc và hỗn hợp <u>Fragmentation in Distributed DBMS | GeeksforGeeks</u>